Súd:	Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka:	6C/193/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2213212080
Dátum vydania rozhodnutia:	12. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Erika Lengyelová
ECLI:	ECLI:SK:OSDS:2019:2213212080.24

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Erikou Lengyelovou v právnej veci žalobcov: 1/ A. D.Ű.K., H.. XX.XX.XXXX, C. C.-Ú.. XX/a D. C., Z.Ď.B.Á. Q., 2/ M.. K. A. D.Ű.K. N.Ó.Q., H..XX.XX.XXXX, C. XXXX D., M.. C. Ú. XX, Z.Ď.B.Á. Q. proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom Bratislava, Búdkova 36, 817 15 o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti takto

r o z h o d o l :

I. Žaloba sa z a m i e t a.

II. Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia žalobou zo dňa 09.06.2013 , doručenou na tunajší súd dňa 12.06.2013 sa domáhali na tunajšom súde určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v kat.území Jahodná, okres Dunajská Streda, obec Jahodná, vedenej na LV Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho odboru č. XXXX ako parc.č. XXXX , vo výmere 16717 m2, ornej pôdy ako parcely registra „E“ a to tak, že žalobca 1/ je podielovým spoluvlastníkom v podiele 8/9 v pomere k celku a žalobkyňa 2/ v podiele 1/9 v pomere k celku. Vo svojej žalobe poukázali na tú skutočnosť, že v marci 2013 im Správa katastra v Dunajskej Strede listom oznámila, že pri zostavovaní nového registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP), vyšlo najavo, že na spornom liste vlastníctva v katastri obce Jahodná na ktorom je evidovaná aj parc. č. XXXX registra „E“ orná pôda vo výmere 16717 m2 je chyba. Vlastníkom tejto parcely bol v roku 1968 zaregistrovaný Československý štát, pričom v roku 1999 na základe dedenia nehnuteľnosť bola zapísaná do vlastníctva žalobcov v 1.a 2.rade. Vyššie uvedený úrad by rád odstránil duplicitu vlastníkov , avšak je to možné iba súdnou cestou a práve pre odstránenie duplicity vlastníctva žalobcovia 1/ a 2/ sa obracajú na tunajší súd predmetnou žalobou. Sú presvedčení o tom, že tu došlo v roku 1967 k formálnemu pochybeniu, lebo dotknutý vlastník B. D., ich právny predchodca nikdy nebol vyrozumený o tom, že by sa táto parcela mala stať vlastníctvom Československého štátu. Ich otec sa narodil v Jahodnej, študoval v Budapešti . Pedagogickú fakultu skončil v roku 1921. Od uvedenej doby počas 44 rokov vyučoval v Kiskunmajszi, ich matka sa narodila v Maďarsku. V Kisteleki žila 87 rokov. Z uvedenej doby sa na Slovensku nezdržiavala dokopy ani 100 dní. Rodičia každé 3 - 4 roky vycestovali s pasom na pár dní za účelom návštevy v Jahodnej žijúcich príbuzných. Faktom je , že plánovali, že sa raz presťahujú do Jahodnej , k čomu ale nedošlo, nie kvôli dejinným, zemepisným, alebo politickým dôvodom. Jednoducho preto, že vychovali 9 detí za veľmi ťažkých materiálnych podmienok a celú svoju životnú energiu vynaložili na to, aby deti mohli študovať. Žalobcovia vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti nadobudli a boli zapísaní ako vlastníci titulom dedenia v zmysle osvedčenia o dedičstve M. XXXX/XX , M. XXX/XX, ktoré bolo právoplatné dňa 15.07.1999. Faktom zostáva, že spornú nehnuteľnosť taktiež nikdy neužívali , nehnuteľnosť na základe nájomných zmlúv uzatvorených s Poľnohospodárskym družstvom Jahodná užívalo celú dobu PD Jahodná, za čo poberali nájomné až do roku 2013, kedy cestou

vyššie citovaného listu katastrálneho úradu zistili, že sporná nehnuteľnosť je v duplicitnom vlastníctve. Nakoľko nemajú inú možnosť, spornou žalobou sa domáhajú určenia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti každý v takom podiele, akým sú v skutku aj zapísaní na dotknutom liste vlastníctva.
2. Súd opis žaloby v úradnom preklade ako aj kópiu listinných dôkazov doručoval žalovanému . Žalovaný k žalobe sa vyjadril písomne dňa 27.11.2017. Vo svojom vyjadrení uviedol, že neuznáva žalobcami uplatnený nárok v celom rozsahu. Predmetom súdneho konania aj napriek neurčitému petitu by malo byť určenie vlastníckeho práva žalobcov k pozemku parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu ako parc.č. XXXX o výmere 16717 m2 - orná pôda , katastrálne územie Jahodná a to v prospech žalobcu 1/ v rozsahu 8/9 k celku a v prospech žalobkyne 2/ v rozsahu 1/9 v pomere k celku. Právnym titulom od ktorého odvodzujú žalobcovia svoje vlastnícke právo je osvedčenie o dedičstve M. XXXX/XX M. XXX/XX po poručiteľovi K. D.Ű. , nar. XX.XX.XXXX, zomrel 05.02.1991, naposledy bytom v Maďarskej republike, Kiskunmajsza.
Žalovaný poukázal na to, že poručiteľ K. D. v čase svojej smrti dňa 05.02.1991 už nebol vlastníkom spornej nehnuteľnosti, keďže vlastníkom spornej nehnuteľnosti v tomto čase už bol štát v zmysle Rozhodnutia Okresného národného výboru - odbor finančný Dunajská Streda č. Fin.4/232/1968-Vi zo dňa 31.05.1968. Vydaniu citovaného rozhodnutia predchádzalo vydanie záznamu o previerke nehnuteľného majetku maďarských štátnych príslušníkov zo dňa 30.05.1968, v ktorom je ako maďarský vlastník v ČSSR uvedený B. D. s posledným bydliskom na území v Jahodnej a ako súkromný majetok je uvedená poľnohospodárska pôda evidovaná vo vložke č. 383 ako parc.č. XXXX o výmere 16717 m2 s vlastníckym podielom v celosti a s údajom, že uvedená parcela bola ku dňu 03.02.1964 spravovaná JRD Jahodná na účet Československého štátu. Záver citovaného záznamu udáva, že „nehnuteľný majetok má charakter súkromného vlastníctva a je majetkom Československého štátu v zmysle čl. 5 ods. 3“. Protokolu zo dňa 03.02.1964. Dňa 03.02.1964 bol prijatý Protokol medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Maďarskej ľudovej republiky o úpravě některých majetkoprávnych otázek týkajúcich sa nemovitého majetku, v zmysle ktorého nehnuteľný majetok ktorý nie je ku dňu podpisu tohto Protokolu spravovaný v prospech maďarského občana nie je voľný a považuje sa za vlastníctvo ČSSR. Usporiadanie dotknutého majetku do vlastníctva štátu po prešetrení právneho stavu nehnuteľností vykonával finančný odbor ONV v obvode ktorého sa nachádzala nehnuteľnosť ktorý vydal rozhodnutie o tom, že tento majetok sa stal vlastníctvom ČSSR. Uvedený protokol nadväzoval okrem iného na mierovú zmluvu s Maďarskom vyhlásenú v Zbierke zákonov pod č. 192/1947 Zb. ktorá v čl. 29 uvádza, cít.: „každá z mocností spojených a združených bude mať právo zhabať , podržať, likvidovať alebo inak naložiť s celým majetkom, právami a záujmami ktoré v deň, keď táto zmluva nadobudne účinnosť, budú na jej území a budú majetkom Maďarska alebo maďarských príslušníkov a použiť tohto majetku alebo výťažku z neho na ciele ktoré bude považovať za potrebné v medziach svojich nárokov a nárokov svojich príslušníkov proti Maďarsku alebo maďarským príslušníkom včetne pohľadávok, vyjmúc však nárokov celkom uspokojených podľa iných článkov tejto zmluvy. Všetok maďarský majetok alebo výťažok z neho pokiaľ presahuje čiastku týchto nárokov sa vráti. V zmysle preambuly citovanej zmluvy patrí k mocnostiam spojeným a združeným aj Československo, ktoré teda malo právo zhabať , podržať, likvidovať alebo inak naložiť s celým majetkom, právami a záujmami ktoré v deň, keď táto zmluva nadobudla účinnosť, t.j. 14.10.1947 budú na jej území a budú majetkom Maďarska alebo maďarských príslušníkov a použiť tento majetok alebo výťažok z neho na ciele ktoré bude považovať za potrebné v medziach svojich nárokov a nárokov svojich príslušníkov proti Maďarsku alebo maďarským príslušníkom“. Teda podľa tohto citovaného ustanovenia vzniklo Československu právo nadobudnúť nehnuteľnosti vo vlastníctva maďarského štátneho príslušníka nachádzajúceho sa na území Československa. Ohľadom aplikácie a realizácie ustanovení citovaného Protokolu žalovaný sa dopytoval Ministerstva financií SR ako právneho nástupcu Správy pre veci majetkové a devízové pre Slovensko, ktorý tieto skutočnosti potvrdil. Žalovaný zároveň poukázal na právoplatný rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 6Co/120/2015-371 zo dňa 27.04.2016, pričom v uvedenom konaní bola posudzovaná práve otázka právnych účinkov citovaného Protokolu a bola posúdená tak, že základ pre prechod vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti na štát vyplýva jednak z ustanovení mierovej zmluvy s Maďarskom (čl. 29), jednak z Protokolu medzi vládou ČSSR a vládou MĽR o úprave niektorých majetkových otázok týkajúceho sa nehnuteľného majetku. Deklarovanie vlastníckeho práva bolo vykonané rozhodnutím ONV, finančný odbor Levice z 02.02.1966 a z 22.05.1974.
3. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný žiada žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť.
4. Tak, ako je vyššie uvedené, pôvodne žalobcovia žalobu zdôvodňovali tým, že uvedená nehnuteľnosť nikdy nebola ich právnemu predchodcovi konfiškovaná, nikdy mu nebola právoplatne odňatá. Následne však po čiastočnej formálnej úprave , najmä petitu písomnej žaloby, po vyjadrení žalovaného žiadali, aby im súd určil vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti titulom vydržania, nakoľko osvedčenie o dedičstve

M. XXXX/XX M. XXX/XX nadobudlo právoplatnosť 15.07.1999 a od uvedenej doby túto nehnuteľnosť považujú za vlastnú, nakoľko ju nadobudli z titulu dedičského rozhodnutia a v plnej miere sa považovali za vlastníkov spornej nehnuteľnosti. O tom, že nehnuteľnosť je zapísané ako duplicitné vlastníctvo sa dozvedeli až doručením vyššie citovaného prípisu od katastrálneho úradu , ktorý sa týkal opravy chybných údajov v katastri. Do uvedeného času v zmysle platných nájomných zmlúv aj prebrali nájomné za spornú nehnuteľnosť a v celom období boli dobromyseľný , preto sú toho názoru, že nadobudli vlastnícke právo z titulu vydržania od roku 1999 až do roku 2013.
5. Žalovaný taktiež uviedol, že žalobu žiada zamietnuť aj v prípade, ak by žalobcovia sa domáhali určenia vlastníckeho práva z titulu vydržania, nakoľko podľa žalovaného nenadobudli ani titulom vydržania vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti.
6. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s pripojenými listinnými dôkazmi jednak k žalobe ako aj listinnými dôkazmi pripojenými zo strany žalovaného . Je nepochybné, že v preskúmavanom prípade sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva. Žaloba o určenie vlastníckeho práva bola a je nástrojom ochrany subjektívneho práva pred neoprávnenými zásahmi. Ide o žalobu svojou povahou preventívnu, ktorej účelom je predísť stavu neistoty ohľadne určitého práva alebo jeho výkonu a jej význam je rýdzo praktický - nastolí istotu v ohrozených právnych vzťahoch. Vyžaduje sa istá kvalita tejto žaloby spočívajúca v tom, že musí byť daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. O naliehavý právny záujem môže ísť zásadne len vtedy, ak by bez súdom vysloveného určenia bolo buď ohrozené právo žalobcu alebo by sa jeho právne postavenie stalo neistým. Naliehavý právny záujem žalobcov na vedení tohto konania nespochybňoval ani samotný žalovaný , napriek tomu ho súd skúmal. Súd dospel k tomu záveru, že v danom prípade žalobcovia sa iným spôsobom nemôžu domôcť svojho práva a z ich strany nejde o zneužitie procesného prostriedku určeného k takejto ochrane z dôvodu ,že existencia špeciálnej úpravy v reštitučných predpisoch sa na ňu nevzťahuje, keďže v rozhodnom období boli občanmi Maďarskej republiky. Súd preto pristúpil k vecnému prejednaniu veci.

Na základe vykonaného dokazovania vo veci súd vec skutkovo a právne posúdil nasledovne:

- zo spisu Okresného súdu Dunajská Streda M. XXXX/XX, M. XXX/XX súd zistil z prekladu úmrtného listu série B. Č.. XXXXXX, že právny predchodca žalobcov K. D. zomrel dňa 05.02.1991. Okresný súd Dunajská Streda dňa 12.11.1996 poveril súdneho komisára Dr. Helena Szokolayovú vykonaním úkonov v konaní o dedičstve na základe toho, že dňa 29.09.1993 deti H.. K. D. podali žiadosť na Okresný súd Dunajská Streda vo veci prejednania dedičstva ktoré označili ako nehnuteľnosti nachádzajúce sa na Slovensku v Jahodnej, približne 31 malých jutrov , t.j. 1473000m2. V spise sa nachádza doklad Okresného úradu Dunajská Streda zo dňa 14.09.1993, č. Fin. 292/1993 ktorým tento úrad potvrdil, že nehnuteľný majetok nachádzajúci sa v kat.území Jahodná, zapísaný vo vložke č. XXX ako parc.č. XXX - roľa vo výmere 7301 m2, parc.č. XXX - roľa vo výmere 12581 m2, parc.č. XXXX - roľa vo výmere 1439 m2, parc.č. XXXX - roľa vo výmere 1256 m2, vo vložke č.. XXX, parc. č. 882 - roľa vo výmere 10887 m2, parc.č. XXX - roľa vo výmere 7444 m2, parc.č. XXXX - les vo výmere 457 m2, parc.č. XXXX - roľa vo výmere 10063 m2, parc.č. XXXX - roľa vo výmere 6740 m2, parc.č. XXXX - roľa vo výmere 1259 m2, parc.č. XXXX - les vo výmere 1439 m2, vo vložke č. XXX - parc.č. XXXX - les, vo výmere 237 m2, vo vložke č. XXX - parc.č. XXXX/Xb - roľa vo výmere 2474 m2, parc.č. XXXX - roľa vo výmere 16390 m2, vo vložke č. XXX - parc.č. XXXX - les vo výmere 1634 m2, parc.č. XXXX - les vo výmere 1846 m2 na mene B. D. v podiele 1/9-ina, 1/18-ina, v celosti a v celosti tvorí vlastníctvo B. D., H.. XX.XX.XXXX, zomr. 05.02.1991 v Kiskunmajszi, Maďarsko a nie je konfiškovaný, nie je pod národnou správou podľa nariadenia SNR č. 50/45, nie je vykúpený podľa zákona č. 46/1948 Zb. a nepodlieha reštitúcii v zmysle zákona č. 128/1946. Je nepochybné, že v tomto potvrdení vydanom Okresným úradom Dunajská Streda sa nenachádza nehnuteľnosť ktorá je predmetom sporu a to orná pôda nachádzajúca sa v kat.území Jahodná, zapísaná vo vložke č. XXX, parc. č. XXXX v celosti. Napriek tomuto v zmysle osvedčenia o dedičstve M. XXXX/XX, M. XXX/XX ktoré nadobudlo právoplatnosť 15.07.1999 bola ako dedičstvo po neb. K. D. prejednaná aj nehnuteľnosť vedená vo vložke č. 383 ako parc.č. 1824 - roľa o výmere 16717 m2, podľa bodu b2 v celosti v hodnote 50.151,-Sk. Nehnuteľnosť súčasne je evidovaná na mape určeného operátu ako parc.č. XXXX vo výmere 16717 m2 - orná pôda , kat.územie Jahodná a to v prospech žalobcu v 1.rade v rozsahu 8/9 v pomere k celku a v prospech žalobkyne v 2.rade v podiele 1/9 v pomere k celku. Právnym titulom nadobudnutia vlastníctva je práve dedenie na základe osvedčenia o dedičstve M. XXXX/XX, M. XXX/XX po poručiteľovi K. D.K., H.. XX.XX.XXXX, zomrel 05.02.1991, naposledy bytom v Maďarskej republike, Kiskunmajsza.

- v zmysle pripojeného rozhodnutia Okresného národného výboru - odbor finančný Dunajská Streda č. Fin. 4/232/1968-Vi zo dňa 31.05.1968 vyplýva: „B. D. , obyvateľ MĽR vlastnil na území ČSSR nehnuteľnosť, a to ornú pôdu nachádzajúcu sa v kat.území Jahodná, zapísanú vo vložke č. 383, parc.č. 1824 v celosti“. Finančný odbor ONV v Dunajskej Strede zistil, že tento majetok má charakter súkromného vlastníctva a nie je voľný v zmysle čl. 5 odst. 3 ČS - Maďarského Protokolu zo dňa 03.02.1964. Finančný odbor ONV v Dunajskej Strede preto ustaľuje, že uvedený majetok sa stal vlastníctvom ČS štátu v zmysle ust. čl. 5 ods. 3 cit. Protokolu. Súčasne sa týmto vyššie uvedený nehnuteľný majetok prevádza do správy ONV v Dunajskej Strede v trvalom užívaní JRD Jahodná.
- pred vydaním citovaného rozhodnutia dňa 30.05.1968 bol vydaný Záznam o previerke nehnuteľného majetku maďarských štátnych príslušníkov, v ktorom je ako maďarský vlastník v ČSSR uvedený B. D.Ű. , posledným bydliskom v Jahodnej a ako súkromný majetok je uvedená poľnohospodárska pôda evidovaná vo vložke č. XXX ako parc.č. XXXX o výmere 16717 m2 s vlastníckym podielom v celosti a s údajom , že uvedená parcela bola k 03.02.1964 spravovaná JRD Jahodná na účet Čsl. štátu. Záver citovaného záznamu udáva: „ nehnuteľný majetok má charakter súkromného vlastníctva a je majetkom Čsl. štátu v zmysle čl. 5 ods. 3 Protokolu zo dňa 03.02.1964“.
- dňa 03.02.1964 bol prijatý Protokol medzi vládou ČSSR a vládou MĽR o úprave niektorých majetkoprávnych otázok týkajúcich sa nehnuteľného majetku, v zmysle ktorého nehnuteľný majetok ktorý nie je ku dňu podpisu tohto Protokolu spravovaný v prospech maďarského občana nie je voľný a považuje sa za vlastníctvo ČSSR. Usporiadanie dotknutého majetku do vlastníctva štátu po prešetrení právneho stavu nehnuteľností vykonával finančný odbor ONV v obvode ktorého sa nachádzala nehnuteľnosť, ktorý vydal rozhodnutie o tom, že tento majetok sa stal vlastníctvom ČSSR.
- uvedený Protokol nadväzoval okrem iného aj na mierovú zmluvu s Maďarskom vyhlásenú v Zbierke zákonov pod č. 192/1947 Sb. ktorá v čl. 29 uvádza: „ každá z mocností spojených a združených bude mať právo zhabať, podržať, likvidovať alebo inak naložiť s celým majetkom, právami a záujmami ktoré v deň, keď táto zmluva nadobudne účinnosť budú na jej území a budú majetkom Maďarska alebo maďarských príslušníkov a použiť tento majetok alebo výťažok z neho na ciele, ktoré bude považovať za potrebné v medziach svojich nárokov a nárokov svojich príslušníkov proti Maďarsku alebo maďarských príslušníkov včetne pohľadávok, vyjmúc však nárokov celkom uspokojených podľa iných článkov tejto zmluvy“.
- v zmysle preambuly citovanej zmluvy patrí k Mocnostiam spojeným a združeným aj Československo, ktoré teda malo právo zhabať, podržať, likvidovať alebo inak naložiť s celým majetkom, právami a záujmami, ktoré v deň keď táto zmluva nadobudla účinnosť, t.j. 14.10.1947 budú na jej území a budú majetkom Maďarska alebo maďarských príslušníkov a použiť tento majetok alebo výťažok z neho na ciele, ktoré bude považovať za potrebné v medziach svojich nárokov a nárokov svojich príslušníkov proti Maďarsku alebo maďarským príslušníkom. Teda, podľa tohto citovaného ustanovenia vzniklo Československému štátu právo nadobudnúť nehnuteľnosti vo vlastníctve maďarského štátneho príslušníka , nachádzajúce sa na území Československa.

7. V predmetnom spore nebola sporná skutočnosť, že právny predchodca žalobcu od vlastníckeho práva od ktorého odvodzujú žalobcovia svoje vlastnícke právo, bol maďarským štátnym občanom žijúci v Maďarsku. Uvedené vyplýva priamo zo žaloby a v nej obsiahnutých tvrdení , napr. to, že Slovensko navštevoval s cestovným pasom. Je teda nepochybné, že na právneho predchodcu žalobcov sa citovaný Protokol vzťahoval. Žalobcovia poukazujú na to, že neboli zhabané všetky nehnuteľnosti. Citovaný Protokol pritom neupravuje a nepredpokladá úplné zhabanie majetku, avšak žalovaným predložené listinné dôkazy nepochybniteľne preukazujú prechod vlastníckeho práva práve k tejto spornej nehnuteľnosti na štát. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že právny predchodca žalobcov B. D. nebol v čase svojej smrti vlastníkom spornej nehnuteľnosti a preto táto konkrétna nehnuteľnosť ani nemohla byť predmetom dedenia. Súd opätovne poukazuje aj na citované potvrdenie bývalého ONV v Dunajskej Strede, kde uvedená nehnuteľnosť sa ani nenachádza ako majetok nehnuteľný - orná pôda, ktorý do dedičstva nepatrí. Napriek tomuto bol prejednaný notárom a je uvedený v osvedčení o dedičstve ktoré aj slúžilo ako titul k zápisu vlastníckeho práva žalobcov v 1.a 2. rade. Žalobca v 1.rade zároveň ešte sa bránil tou skutočnosťou, že takéto rozhodnutie Okresného národného výboru jeho právnemu predchodcovi nikdy nebolo ani k rukám doručené.
8. Novelou Občianskeho zákonníka s účinnosťou od 01.01.1992 až dosiaľ boli ustanovenia upravujúce vydržanie nasledovné:
9. Podľa § 134 OZ oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom v eci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu 3 rokov, ak ide o hnuteľnosť a po dobu 10 rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Do tejto doby by sa podľa ods. 1 započítava aj doba, po ktorú mal v oprávnenej držbe vec právny predchodca.

10. V zmysle § 129 ods. 1 OZ držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.
11. Podľa § 130 ods. 1 OZ potom, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pi pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.
12. Na základe uvedeného prehľadu právnej úpravy vyplýva, že v priebehu celého rozhodného obdobia, kedy bolo vydržanie prípustné, sa na získanie vlastníckeho práva vyžadovala naplnenie zákonom stanovených podmienok a to existencia dobromyseľnej držby veci, uplynutie zákonom stanoveného času v ktorom má oprávnený držiteľ vec v držbe - pri nehnuteľnostiach 10 rokov a spôsobilosť predmetu vydržania.
13. Jedným z predpokladov vydržania je , že držba musí byť oprávnená. Vo všeobecnosti pod oprávnenou držbou treba rozumieť faktické ovládanie veci resp. vykonávanie práva spojené s vôľou nakladať ako so svojou dobrej viere , že držiteľovi táto vec resp. právo patrí. Pri oprávnenej držbe musí byť teda splnená okrem iných aj podmienka dobrej viery držiteľa , že mu vec patrí. Oprávnená držba predpokladá, že držiteľ je v dobrej viere , že mu vec alebo právo patrí a že je v tejto dobrej viere so zreteľom ku všetkým okolnostiam, uvedené podmienky pritom musia byť splnené súčasne. Dobrá viera spočíva v presvedčení držiteľa, že je vlastníkom veci ktorú drží alebo subjektom práva ktoré vykonáva, prípadne , že sú dané právne skutočnosti, ktoré majú za následok vznik vykonávaného práva napriek tomu, že v skutočnosti tomu tak nie je. Pre naplnenie dobrej viery nestačí negatívne presvedčenie držiteľa, že nespôsobí bezprávie ale je treba pozitívne presvedčenie, že mu vec alebo právo náleží. Ide o psychický stav, o vnútorné presvedčenie subjektu ktoré samo o sebe nemôže byť predmetom dokazovania. Možno ale o nej usudzovať z okolností za ktorých sa tento psychický stav navonok prejavuje. Tvrdenie držiteľa o tom, že mu vec patrí, musí byť preto podložené konkrétnymi objektívnymi okolnosťami z ktorých sa dá usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo dôvodné. Zo zákona vyplýva, že držiteľ musí byť v dobrej viere vzhľadom ku všetkým okolnostiam. Či je držiteľ v dobrej viere alebo nie, treba preto vždy hodnotiť objektívne a nie iba zo subjektívneho hľadiska - osobného presvedčenia samotného držiteľa a vždy je treba brať do úvahy , či držiteľ pri bežnej normálnej opatrnosti ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípade od neho požadovať, nemal resp. nemohol mať po celú vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. Dobrá viera zaniká v okamihu, keď s držiteľ zoznámil so skutočnosťami ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. Na tom nič nemení skutočnosť, že držiteľ bude v tomto prípade naďalej subjektívne v dobrej viere.
14. Ustálený výklad a konštantná judikatúra definujú oprávnenú držbu ako jednu z nevyhnutných podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, ako faktické ovládanie veci spojené s vôľou nakladať s touto vecou ako so svojou v dobrej viere (bonafidae) , že držiteľovi táto vec patrí. Pri oprávnenej držbe teda musia byť splnené 3 zákonné podmienky ktoré musia byť splnené kumulatívne, t.j. všetky súčasne a nesplnením čo i len jednej z nich nie je možné považovať držbu za oprávnenú. Týmito podmienkami sú:

1/ faktické ovládanie veci , tzv. panstvo nad vecou
2/ vôľa nakladať s vecou ako so svojou, t.j. správať sa k veci tak, ako by držiteľovi vlastnícky patrila
3/ dobrá viera , že vec držiteľovi patrí, pričom túto dobromyseľnosť je potrebné vždy hodnotiť objektívne a nielen zo subjektívneho hľadiska, t.j. z hľadiska osobného presvedčenia samotného držiteľa veci.

15. Dobromyseľnosť ako vnútorný psychický stav nemožno síce priamo dokázať, možno však o nej usudzovať z okolností , v ktorých sa tento psychický stav navonok prejavuje. Základným rozlišujúcim kritériom je, či držiteľ veci pri normálnej opatrnosti ktorú možno so zreteľom na okolnosti daného prípadu rozumne od neho požadovať mohol alebo nemohol mať pochybnosti o tom, že mu vec ktorú fakticky ovláda aj patrí. Okolnosti z ktorých možno usudzovať existenciu dobromyseľnosti, musí v konaní preukázať držiteľ veci. Strata dobromyseľnosti držiteľa nastane v okamihu, keď sa dozvedel o skutočnostiach, ktoré z hľadiska objektívneho posudzovania museli u neho dôvodne vzbudiť pochybnosti o tom, že mu vec vlastnícky patrí. Tvrdenie držiteľa o tom, že mu vec patrí a že s ňou nakladal ako s vlastnou, musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami z ktorých sa dá spoľahlivo usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo po celú vydržaciu dobu dôvodné. Predpokladom nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti z titulu vydržania je oprávnená držba po dobu 10 rokov tak, ako to ustanovuje § 134 ods. 1 OZ.

16. Súd poukazuje na právny názor ktorý zaujal Najvyšší súd SR v uznesení z 01.03.2011, sp.zn. 5Cdo 30/2010 , podľa ktorého dobromyseľnosť znamená, že držiteľ je ohľadne existencie svojho práva v omyle. Posúdenie , či držiteľ je alebo nie je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia účastníka) a treba vždy brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej normálnej opatrnosti ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadoval, nemal resp. nemohol mať po celú vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec patrí. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti ktorú možné so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť nielen skutkový ale aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov , právnych skutočností. Vzhľadom na všeobecne uznanú zásadu ignorácia juris non exkusat (neznalosť zákona neospravedlňuje) vyplývajúcu zo samej podstaty práva, právny omyl držiteľa vychádzajúci z neznalosti jednoznačne formulovaného ustanovenia zákona nie je ospravedlniteľný. Len výnimočne možno takýto omyl ospravedlniť a to v prípadoch, keď znenie zákona je nejasné a pripúšťa rôzny výklad. Omyl držiteľa vychádzajúci z neznalosti alebo nedokonalej znalosti celkom jednoznačného a zrozumiteľného ustanovenia zákona je právny omyl neospravedlniteľný - pri zachovaní obvyklej opatrnosti sa totiž predpokladá, že každý sa oboznámi so zákonnou úpravou právnych úkonov ktoré má v úmysle urobiť. Okolnosti ktoré môžu svedčiť o existencii dobrej viery držiteľa sa spravidla spájajú s okolnosťami ktoré sa týkajú právneho titulu uchopenia sa držby, i keď sa jedná o tzv. domnelý právny dôvod. Oprávnená držba sa nemôže zakladať na takom omyle držiteľa ktorému sa mohol pri normálnej opatrnosti vyhnúť.
17. V predmetnej veci nie je sporná skutočnosť, že právny predchodca žalobcov od vlastníctva ktorého odvodzujú žalobcovia svoje vlastníctvo bol maďarským štátnym občanom žijúcim v Maďarsku. Uvedené skutočnosti vyplývajú priamo z podanej žaloby a z nej obsiahnutých tvrdení. Je teda nepochybné, že na právneho predchodcu žalobcov sa vzťahoval protokol medzi vládou ČSSR a vládou Maďarskej ľudovej republiky zo dňa 03.02.1964. Listinné dôkazy predložené žalovaným nepochybne preukazujú prechod vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti na štát. Z uvedeného dôvodu právny predchodca žalobcov B. D. nebol v čase svojej smrti vlastníkom spornej nehnuteľnosti a teda táto nehnuteľnosť ani nemohla byť predmetom dedenia. Zo strany žalobcov nebol predložený iný právny titul od ktorého by mohli odvodzovať svoje vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti okrem dedičského rozhodnutia. Súd je toho názoru, že zo strany žalobcov neboli splnené podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti vydržaním. Žalobcovia veľmi dobre vedeli, že ich právny predchodca bol maďarským štátnym občanom žijúcim v Maďarsku a predmetnú nehnuteľnosť nikdy neužíval. Museli mať vedomosti aj o existencii Protokolu medzi vládou ČSSR a vládou Maďarskej ľudovej republiky zo dňa 03.02.1964 ktorý stanovil, že nehnuteľný majetok ktorý nie je ku dňu podpisu tohto Protokolu spravovaný v prospech maďarského občana nie je voľný a považuje sa za vlastníctvo Československého štátu. Žalobcovia po smrti svojho právneho predchodcu ktorý zomrel v roku 1991 , podľa dedičského spisu podali žiadosť o prejednanie dedičstva po H.. D. K. s tým, že sami nevedeli identifikovať ani nehnuteľnosti . Vedeli iba to, že sa jedná o nehnuteľnosti v kat.území Jahodná, približne 31 malých jutrov - t.j. 147.000 m2. Ich splnomocnený zástupca A. Z. , bytom A. XXX vyžiadal od Okresného úradu Dunajská Streda , odbor finančný potvrdenie o tom, ktoré nehnuteľnosti tvorili vlastníctvo B. D.. Citovaný orgán vydal potvrdenie dňa 14.09.1993, v ktorom boli uvedené nehnuteľnosti tvoriace vlastníctvo B. D. v celosti a v podstate týmto potvrdili, že uvedené nehnuteľnosti ktoré sú v tomto potvrdení mu neboli konfiškované, nie sú pod národnou správou, neboli vykúpené a nepodliehajú ani reštitúcii v zmysle zákona 128/1946, a nie sú opustené v zmysle § 453 OZ. V závere tohto potvrdenia sa udáva, že potvrdenie sa vydáva na žiadosť A. Z., bytom A. XXX, za účelom prejednania dedičstva. Uvedené potvrdenie teda slúžilo pre dedičské konanie a z tohto potvrdenia je jednoznačné, ktorý nehnuteľný majetok tvorí výlučné vlastníctvo neb. poručiteľa v celosti a pritom v tomto potvrdení sa nenachádza sporná nehnuteľnosť t.č. vedená na LV č. XXXX, parcela registra „E“ vo výmere 16.700 m2 ako orná pôda, predtým vedená v PZN knižnej vložke č. XXX ako parc. č. XXXX. Napriek tejto skutočnosti pre účely dedičského konania bola predložená aj táto PZN knižná vložka a došlo k prejednaniu predmetnej nehnuteľnosti v dedičstve, hoci ku dňu smrti jednoznačne podľa citovaného potvrdenia Okresného úradu Dunajská Streda netvorila vlastníctvo neb. poručiteľa. Z citovaného rozhodnutia musel splnomocnený zástupca dedičov ako aj samy dedičia vedieť , že sporná nehnuteľnosť netvorí vlastníctvo neb. poručiteľa, pretože citované potvrdenie sa vydalo pre účely dedičského konania.
18. Súd je toho názoru , že žalobcovia nemohli nadobudnúť vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti vydržaním, nakoľko neboli dobromyseľní. Pokiaľ by žalobcovia boli dobromyseľní po zistení, že sporná

nehnuteľnosť prešla do vlastníctva Československého štátu, pri podaní žaloby by svoju žalobu skutkovo a právne zdôvodnili tým, že nadobudli vlastnícke právo z titulu vydržania, nakoľko nehnuteľnosť mali vo svojej držbe po dobu viac než 10 rokov, boli dobromyseľní, že im patrí, nakoľko bola prejednaná v dedičstve po ich právnom predchodcovi H.. D. B.. Žaloba však bola podaná na tom skutkovom základe, že nehnuteľnosť právnemu predchodcovi nebola nikdy konfiškovaná. Až po vyjadrení žalovaného k žalobe zmenili právny dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva a domáhali sa určenia svojho vlastníckeho práva z titulu vydržania. Posúdenie, či držiteľ je alebo nie dobromyseľný treba hodnotiť vždy objektívne a nie iba zo subjektívneho hľadiska osobného presvedčenia účastníka a vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej normálnej opatrnosti ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal resp. nemohol mať po celú vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu táto vec patrí. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, keď držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci postupoval s obvyklou mieru opatrnosti ktorú je možné so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. V predmetnom prípade je nepochybné, že v osobe právneho predchodcu žalobcov sa jednalo o občana Maďarskej republiky žijúceho na území Maďarska, ktorý vlastnil majetok na území Slovenskej republiky, ktorý majetok nikdy neužíval a tento majetok neužívali ani žalobcovia. Predmetná nehnuteľnosť vždy bola a v súčasnosti je v užívaní Poľnohospodárskeho družstva Jahodná. Vzhľadom na túto skutočnosť zo strany žalobcov nemôžeme hovoriť o bežnej normálnej opatrnosti ktorú mali vynaložiť vzhľadom na skutočnosť, že sami nevedeli presne, ktoré nehnuteľnosti sú vo vlastníctve ich právneho predchodcu. Na zistenie tejto skutočnosti poverili splnomocneného zástupcu ktorý si túto skutočnosť overoval na Okresnom úrade v Dunajskej Strede, ktorý dňa 14.09.1993 vydal vyššie citované potvrdenie v ktorom predmetná nehnuteľnosť sa nenachádza a napriek tejto skutočnosti zrejme bola predložená pozemkovoknižná vložka na ktorej pôvodne nehnuteľnosť bola zapísaná a na základe tohto bola nad rámec vlastníctva právneho predchodcu prejednaná v dedičskom konaní po H.. K. D.. Pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním okrem splnenia vydržacej doby dobromyseľnosti sa vyžaduje, aby dotyčný nebol pri držbe nikým rušený, teda musí ísť o držbu nerušenú. V tomto konkrétnom prípade nie je možné hovoriť o tom, že žalobcovia po celú dobu neboli nikým rušení v držbe , nie je splnená ani táto podmienka, pretože žalobcovia túto nehnuteľnosť nikdy „nedržali“, nikdy ju neužívali, uvedená nehnuteľnosť bola daná štátom do užívania Poľnohospodárskeho družstva Jahodná a taktiež po prededení tejto nehnuteľnosti boli uzatvorené zmluvy s PD Jahodná, teda nehnuteľnosť v podstate za celé obdobie pred zdedením nehnuteľnosti ako aj po zdedení nehnuteľnosti boli v užívaní PD Jahodná, teda ani nemohli byť žalobcovia nikým rušení, pretože nehnuteľnosť v skutku nikdy nedržali, neužívali, disponovali s ňou síce tým, že v zmysle nájomných zmlúv nehnuteľnosť bola v užívaní PD Jahodná a za užívanie im bolo platené nájomné.

19. Na základe vykonaného dokazovania súd žalobu zamietol, nakoľko sporná nehnuteľnosť ktorú žalobcovia nadobudli titulom dedenia, v čase jeho smrti netvorila vlastníctvo neb. poručiteľa K. D., pretože na základe vyššie citovaného rozhodnutia prešla v roku 1968 do vlastníctva Československého štátu. V rámci dedičského konania bolo jasné, že predmetná nehnuteľnosť netvorí vlastníctvo K. D. sa, bolo to jasné splnomocnenému zástupcovi dedičov, pretože žiadal potvrdenie Okresného úradu Dunajská Streda o tom, ktoré nehnuteľnosti tvoria vlastníctvo B. D. sa a ktoré neboli konfiškované, neboli pod národnou správou, neboli vykúpené, nepodliehali reštitúcii ani neboli opustené a sporná nehnuteľnosť sa medzi týmito nehnuteľnosťami nenachádzala. Preto súd je toho názoru, že žalobcovia nemohli nadobudnúť vlastnícke právo ani z titulu vydržania, nakoľko nehnuteľnosť jednak nemali sami v držbe a jednak neboli dobromyseľní. Omyl držiteľov - žalobcov nie je ospravedlniteľný, pretože tomuto omylu sa mohli vyhnúť pri vynaložení obvyklej opatrnosti pri zisťovaní majetku poručiteľa, ktorú opatrnosť s ohľadom na konkrétne okolnosti tohto prípadu je možné od nich požadovať.

20. Súd preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

21. V konaní plne úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná v tomto konaní nebola právne zastúpená. Okrem písomných vyjadrení nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila, ani nevyčíslila a podľa obsahu spisu ani jej žiadne trovy nevznikli. CSP výslovne nerieši situáciu, ak strana ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov neprejavila záujem, naviac podľa obsahu spisu jej žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona. Súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom . Vychádza pritom z pomyseľnej normy, že ak si strana náhradu trov konania

neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Vzhľadom na to súd žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde (§ 355 ods. 1 CSP, § 362 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

a) neboli splnené procesné podmienky
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere , že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
d) konanie má inú vadu ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného úkonu ktoré neboli uplatnené alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej má vadu uvedenú v ods.1 ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy ak:
a) sa týkajú procesných podmienok
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie

Podľa § 373 CSP ods. 4 prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.